

„ПЪТЯТ КЪМ ХРИСТОС“

Вселената, която
се побира в джоб

През 2017 г. честваме 125 години от първото издание на малката книжка „Пътят към Христос“. Както писахме в миналия брой, тя е издадена през 1892 г. на английски език и е написана от Елън Уайт със специалното намерение да

подчертае библейското учение за оправдание чрез вяра. Книгата става бестселър още с първото издание. Издателите отдавна са изгубили бройката на тиражите ѝ, но все пак могат да кажат, че е преведена на над 165 езика.

Само

седем години след нейното първо издание „Пътят към Христос“ е отпечатана и на български език от мисионерите Зеефриг и Вагнер в печатница „Надежда“, Русе. Днес екземпляр от това издание се пази в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

От 1989 г., когато издаването на книги в България се освобождава от ограниченията на комунистическата цензура, „Пътят към Христос“ е най-

продаваната книга на издателство „Нов живот“. Тя е първата книга, която Адвентната църква издава още през 1990 г., преди юридически да е възобновено издателството. За тази цел книгата е преведена отново от оригинал, въпреки че има стари издания на български език. С превода се заема Кремен Кръстев, адвокат и филолог, дългогодишен преводач в издателството.

Срещаме се с него, за да поговорим за книгата.

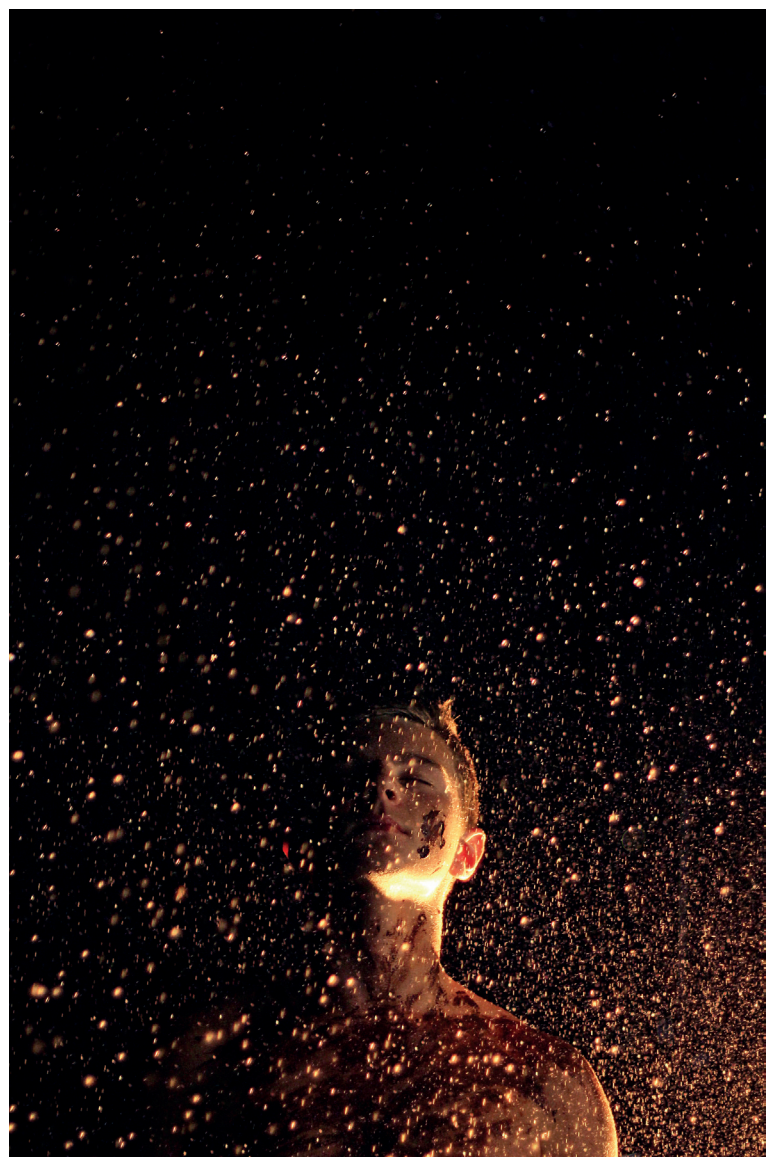
**Разгваряме с
Кремен Кръстев,
адвокат и филолог,
дългогодишен
преводач в
издателството**

Разискваме защо млади и стари, жени и мъже, зрели християни и прохождащи вярващи, висшисти и полуграмотни, европейци, американци и африканци, хора, които са живели без електричество през XIX век и такива, които живеят изцяло в интернет - всички те харесват малкото издание, побиращо се в джоба, а описващо свят, който едва се вмества в човешките понятия. Как е възможно това?

От опита ни с книгите знаем, че четящите хора са порода, която трудно може да бъде излъгана. Нито една книга не може да им бъде наложена насила, по политически или религиозни причини. Ако я харесват, те я купуват и изданието се изчерпва. Популярността на „Пътят към Христос“ не е резултат от някаква религиозна свръхактивност. Тогава

**на какво се дължи
нейният разцвет вече
125 години?**

Кремен ни показва своя екземпляр на „Пъ-

“Ти си грешник; не можеш да изкупиш миналите си грехове, не можеш да промениш сърцето си, не можеш да направиш себе си свят.

**Но Бог обещава да направи всичко това
ВМЕСТО теб чрез
Христос.”**

пътят към Христос“, издание от 1995 г. Страниците му са подчертани и подгънати на лобимите му цитати. Всички те са свързани с Божията любов към човека. Отговорът за популярността на книгата сякаш прозира още в първата глава от изречението, което е подчертал:

„Бог е любов“ е написано на всяка разтваряща се пъпка, на всяко стръкче никнеща трева.“ (стр. 10)

Най-дълбокият копнеж на човешкото сърце е за любов. Ние искаме някой да ни обича, и то каквито сме. Някой по-силен и по-могъщ от нас. „Пътят към Христос“ разкрива любовта на Бога във всяка стъпка, която блудният син изминава обратно към бащиния дом. Защото пътят към Христос е пътят на блудния син към дома. Всяка глава е описание на една стъпка - покаяние, и как Христос в любовта си го дава на човека; изповед и как Христос в любовта си я подарява на човек; вяра и как Христос в любовта си я излива в сърцето; желание за молитва и как Христос в любовта си... има ли смисъл да продължавам, след като тази книга разказва за преживяване, което или ни се иска да имаме, или вече имаме точно по същия начин, по който е описано. А ако не ви се вярва, че именно Христос ги подарява, вижте цитатите по-надолу.

Книгата е съставена с една специална цел - да наблегне на учението за оправдание чрез вяра. В повествуването ѝ то е развито многостранно и балансирано, така че да няма възможност за тълкувания, които водят до заличане в прекомерна свобода поради благодарта. Ако във вашите екземпляри на книгата не сте подчертали точно тези теми, Божията любов и грижа въобще няма да ви направят толкова силно впечатление, както ако гледате екземпляра на преводача на книгата, Кремен Кръстев. Но те проявяват като скъпоценни бисерчета, ясно забележими или прикрити, и според нас заради тях хората препрочитат, преиздават и пазят книгата в библиотеките си.

Кремен ни обърна внимание на три вида изречения с мъдри, скъпоценни и „опасни“ бисери. Както каза той, първите са горчиви истини за популярни догми; вторите са неща, за които всяка църква ще те укори, щом ги цитираш извън контекста; третите са насърчения в положително мислене.

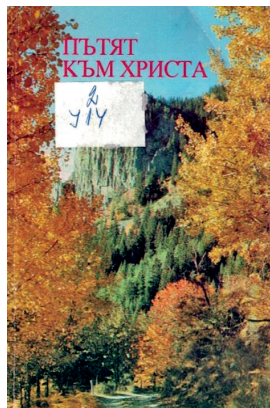
Горчиви истини за популярни догми

„Покаяние като това не можем да постигнем със собствени сили; то се получава единствено от Христос, Който „се възнесе нависоко и даде дарове на хората“ (стр. 25, издание на изд. „Нов живот“ от 1995 г. тук и надолу) .

Не можем да се покаем ли? Че нали точно това е основата - да го пожелаеш и да го извършиш? „Той е източникът на всяка правилна подбуда“ (стр. 26).

А обикновено казваме, че Бог ще ни помогне, стига само да имаме правилни подбуди.

„Онова, което единствено може да даде мир и почивка, е благодарта на Христос и радостта от святостта“ (стр. 27).

Първата книга, която Адвентната църква издава още през 1990 г., преди юридически да е възобновено издателството.

“Бог е любов” е написано на Всяка разтваряща се пъпка, на Всяко стръкче никнеща трева.”

Каква почивка, каква радост от святостта - нали затова е цялото устремие - един ден да станем святи!

стр. 13

Цитати, за които могат да те укорят

„Твоите обещания и решения са като пясъчни възета. Не можеш да контролираш нито мислите си, нито побудите си, нито чувствата си (...) Ти не можеш да промениш сърцето си, не можеш със свои сили да заобичаш Бога; но можеш да ИЗБЕРЕШ да Му служиш“ (стр. 47).

Единственото, което можем да направим, е едно просто решение, но дали и него вземаме сами?

„Който се старае да стане свят чрез собствени дела, се опитва да постигне невъзможното“ (стр. 60).

„Ти си грешник; не можеш да изкупиш миналите си грехове, не можеш да промениш сърцето си, не можеш да направиш себе си свят. Но Бог обещава да направи всичко това ВМЕСТО теб чрез Христос (...) Ако повярваш в обещанието - ако повярваш, че си простен и очистен - Бог ще направи това факт“ (стр. 51).

„ПЪТЯТ КЪМ ХРИСТОС“

Вселената, която се побира в джоб

Продължава от стр.13

Трябва само да повярваме, но помните ли, че и вярата е дар?

„Единственото, от което се нуждаеш, е мир, небесно опрощение, небесен мир и небесна любов в душата. С пари те не могат да се купят, разумът не може да ги осигури, мъдростта не може да ги придобие; не можеш никога да се надяваш, че ще ги постигнеш със собствени усилия. Но Бог ти ги предлага даром, „без пари и без да плащаш“. Те са твои, ако само протегнеш ръка и ги вземеш“ (стр. 49).

Да протегнеш ръка и да ги вземеш - това е единственото усилие в християнството!

Насърчения в положително мислене

„Да се представя Бог като такъв, на Когото липсва съчувствие и милост - това е сатанинска работа (...) Сатана винаги се стреми да направи религиозния живот потискащ и лишен от радост“ (118 стр.).

„Даже ако сме победени от неприятеля, не сме отхвърлени, не сме изоставени или отблъснати! Не! Христос стои отгъсно на Бога и винаги се застъпва за нас“ (стр. 64).

Колко хора се отказват от вярата си, защото мислят, че не могат да са по-добри. Каквото и да правите, няма място за отчаяние!

„Не трябва да правим собственото „аз“ център на нашите мисли и да се отдаваме на безпокойство и страх за това дали ще бъдем спасени“ (стр. 73).

Какво по-благородно от това да си загрижен за спасението си? Но тази грижа всъщност не е твоя, а на Бога.

„Може би имате трудности в работата си. Може би изгледите за бъдещето стават все по-мрачни и по-мрачни; а може би ви заплашват и загуби. Не се отчайвайте. Хвърлете грижата си върху Бога и останете спокойни и радостни“ (стр. 124).

„Моята грижа Го засяга непосредствено“ (стр. 102).

И най-дребните ежедневни неща, свързани с теб, пряко засягат Царя на Вселената! Положителното мислене не е изобретение на съвременната психология, тя само е премахнала Бога от мисленето, но се опитва да задържи „положителното“.

Стъпки към Христос

Кремен Кръстев е забелязал и подчертал тези цитати, защото от години се занимава с учението за оправдание чрез вяра. Десетки, ако не и стотици хора са усетили топлината презгърдка на Бога и безкрайната Му милост след неговите проповеди. Той ни разказа, че работата му по „Пътят към Христос“ е получила една от най-големите награди в живота му. Книгата попада при доц. Димова, преподавателката му по староанглийски и фонетика в Софийския университет. Тя поискала оригиналното издание, за да провери как се е справил нейният бивш студент. После двамата с Кремен се срещнали. Доц. Димова казала: „Имам забележки“. Кремен изтръпнал, а минали доста години след завършването му. Тя била изключително строга и досега. „Първо, книгата не се казва точно така - казала тя. - И второ, знакът за защитени авторски права не се слага точно по този начин“. Това били единствените бележки по превода и Кремен ги приел като

едно от най-големите си отличия като преводач.

Наистина, в буквален превод заглавието е „Стъпки към Христос“ (Steps to Christ), но предполагам ще се съгласите, че по-свободният превод, направен още през 1899 г. с първото издание на български, звучи много по-добре.

Пирът на радостта

„Грешникът може да се съпротиви на Божията любов, може да откаже да бъде привлечен към Христос; но ако не се противопоставя, ще бъде привлечен при Него“ (стр. 27).

Точно това се случва с блудния син. Той не тръгва да извърви обратния път към бащината си къща, защото се е променил или изведнъж любовта към баща му е пламнала с нова сила. Той не очаква реорганизация на домашния ред, от който е избягал. Не. Завръщането се оказва единствената възможност физически да продължи живота си и блудният син не ѝ се противопоставя. Той едва ли го прави с особена радост, след като очаква, ще бъде просто един слуга. Представа си обиденото и делово отношение на баща си. Но следва пирът на радостта, богатата трапеза, хубавите дрехи, възстановяването му като син и наследник, изобилно излети с неизчерпаема бащинска любов!

Малката книжка „Пътят към Христос“ отразява радостта на този безкраен празник! Сиурно затова влиянието ѝ се простира цели сто двадесет и пет години и вероятно силното ѝ въздействие ще усетят много от бъдещите читатели.

Екипът на Издателство „Нов живот“